

Alfred Nobel
University

III Міжнародна науково-практична конференція науково-педагогічних, педагогічних працівників і молодих учених

**ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПРОФЕСІЙНОГО
СТАНОВЛЕННЯ ФАХІВЦЯ В ІННОВАЦІЙНОМУ
СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ**

матеріали конференції

17-18 квітня 2025 р.

Матеріали
III Міжнародної науково-практичної конференції
науково-педагогічних, педагогічних працівників
і молодих учених

**«ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ
ФАХІВЦЯ В ІННОВАЦІЙНОМУ
СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ»**
(17-18 квітня 2025 р.)

3rd international scientific and practical conference of
scientific and pedagogical, pedagogical staff and young
scientists

**THEORY AND PRACTICE OF THE EXPERT'S
PROFESSIONAL FORMATION IN
THE INNOVATIVE SOCIOCULTURAL AREA**

Proceedings
(17-18 April 2025)

Electronic edition

Dnipro – 2025

УДК 378:371.134:316.61

Т 33

Організаційний комітет:

С.Б. Холод, доктор економічних наук, професор, ректор, ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», Україна – голова оргкомітету;

Н.П. Волкова, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології та педагогіки, ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», Україна – заступник голови;

О.О. Лаврентьєва, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, Криворізький державний педагогічний університет», Україна – заступник голови;

Л.М. Рибалко, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету фізичної культури та спорту, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Україна;

О.В. Лебідь, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри психології та педагогіки, ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», Україна;

О.П. Крупський, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу та міжнародного менеджменту, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, Україна;

С.Г. Абасова, доктор філософії, доцент, провідний науковий співробітник Інституту економіки Міністерства освіти та науки Азербайджана, Азербайджан.

Т33

Теорія і практика професійного становлення фахівця в інноваційному соціокультурному просторі: Матеріали 3-ї Міжнародної науково-практичної конференції науково-педагогічних, педагогічних працівників і молодих учених, Дніпро, 17-18 квітня 2025 р. [Електронне видання]. Дніпро: Університет ім. Альфреда Нобеля, 2025. 283 с.

ISBN 978-966-434-605-1

До збірки увійшли матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції. Головна тематика представлених доповідей відповідає напрямам роботи конференції: висвітлено теоретичні і методологічні засади розвитку професійної освіти в Україні в контексті євроінтеграції; окреслено сучасні парадигми в створенні соціокультурного середовища закладу освіти; розкрито зарубіжний досвід організації професійної підготовки молоді та освіти дорослих; схарактеризовано технологічний інструментарій в забезпеченні якості освітнього процесу.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

© Університет імені
Альфреда Нобеля, 2025

освіти. *Актуальні проблеми розвитку фізичної культури спорту і туризму в сучасному суспільстві: збірник тез матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції (27 листопада 2020 р., м. Івано-Франківськ) / Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2020. С. 32–34.*

4. Рибалко Л. Напрями модернізації професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту в умовах воєнного стану. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. 2024. № 3К(176). С. 404–409.*

С. П. Замахіна,
здобувачка ступеня доктора філософії,
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія
Кондратюка», м. Полтава, Україна

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ: ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДИК ПОДОЛАННЯ ТРИВОЖНОСТІ У ПІДЛІТКІВ

Професійна підготовка майбутніх психологів, з урахуванням перспектив розвитку цієї професії, вимагає ретельного аналізу та класифікації сфер професійної діяльності психолога – як у теоретичному, так і в практичному вимірах. Професія психолога є багатогранною, адже вона спрямована на вирішення проблем у різноманітних сферах людського буття. Залежно від обраної спеціалізації та професійних завдань, які має виконувати психолог, до нього висуваються різні вимоги, проте головна мета діяльності завжди полягає в наданні допомоги людині.

Майбутній психолог повинен відповідати не лише професійним, а й особистісним якостям, оскільки головним завданням закладу вищої освіти є підготовка фахівця, який стане професіоналом своєї справи і буде конкурентоспроможним на сучасному ринку праці.

Професія психолога потребує особливої підготовки. Діяльність психолога незалежно від профілю передбачає не лише роботу з людьми, а й глибоке розуміння їхнього внутрішнього світу, що зумовлює певні особливості у професійній підготовці. Саме тому сучасна система освіти повинна приділяти значну увагу підготовці майбутніх психологів.

Питання професійної підготовки психологів активно вивчаються як в українській, так і в зарубіжній науці. Вітчизняні дослідники (І. Войціх, В. Волошина, В. Панок, Ю. Приходько) аналізували

становлення особистості психолога, його готовність до застосування професійних методів і методик. Зарубіжні науковці у своїх роботах підкреслюють особливості професіоналізму практичного психолога. Окремі праці І. Булах, В. Волошиної, Л. Лохвицької [2]; В. Кузьменко, В. Гальченко [8]; О. Матвієнко, О. Затворнюк [9] присвячено підготовці фахівців психологічного профілю у системі вищої освіти.

Зокрема, В. Панок розробив структурні компоненти психолого-педагогічної моделі підготовки психологів: мотиваційний, професійно-практичний, особистісно-професійний, із наголосом на практичній складовій діяльності майбутнього фахівця; виокремив сучасні психотехнології професійної підготовки психологів [10, с. 137]. Г. Гончаровська обґрунтувала доцільність створення «моделювальних навчально-професійних ситуацій», які активізують формування умінь і навичок, необхідних для виконання професійних функцій психолога [5, с. 32]. У дослідженнях В. Кузьменко, В. Гальченко [8, с. 99] та Т. Ханецької, А. Федоренко [12, с. 104] акцентується важливість особистісного становлення майбутнього психолога-професіонала.

У психологічній науці детально розглядаються різні аспекти професійного розвитку особистості. Так, О. Асмолов, Г. Балл, Б. Боришевський, В. Власенко, Л. Карамушка, С. Максименко, Т. Яценко та інші дослідники аналізують психосеміотичний підхід до оцінки ефективності професійної діяльності. Водночас О. Бондаренко, Л. Долинська, Ю. Швалб приділяють увагу особливостям професійного розвитку майбутнього психолога у процесі професійного самовизначення, обґрунтовуючи теоретико-методичні засади активних форм групової психологічної роботи. У наукових працях розкриваються питання актуальності особистісного зростання психолога під час навчання, розвитку його професійного мислення, комунікативної сфери, ціннісного ставлення до професії; розглядаються умови формування професійно значущих якостей, підкреслюється роль активних та інтерактивних методик у професійній підготовці фахівців.

Український дослідник О. Бондаренко наголошує на важливості ефективного формування професійних компетентностей практичного психолога, що включає «психологічну культуру, професійну свідомість, містить особистісну та професійну зацікавленість, які детермінуються професійним і життєвим досвідом психолога». Формування особистості психолога, за словами вченого, повинно включати в себе: засвоєння декларованих професією соціальних норм, етичних

принципів, способів соціальної поведінки; набуття професійної позиції, що має вияв у високому рівні знань та розвитку професійних навичок; наявність цілісної системи уявлень психолога про себе як особистість [1, с. 268].

Т. Кобилянська відзначає важливість поєднання професійних і особистісних чинників «при одночасній відносній автономії професіоналізму та особистісної спрямованості; необхідність гуманістичної спрямованості психолога, що унеможлиблює маніпулятивну стратегію поведінки; відповідність особистісних якостей загальнолюдським і національно-культурним цінностям; поєднання навчальної діяльності майбутнього практичного психолога з особистісно орієнтованою психокорекційною працею» [7, с. 290].

Таким чином, аналіз та узагальнення наукової педагогічної літератури свідчить, що професійна підготовка майбутніх практичних психологів має відбуватися в межах нової особистісно орієнтованої парадигми сучасної освіти. такий підхід передбачає розвиток професійно значущих особистісних якостей, спрямованість на формування професійної компетентності психолога, а також створення цілісної системи професійних навичок, які забезпечують досягнення успіху в професійній діяльності, сприяють самореалізації, формуванню професійної культури спілкування, інтуїції, рефлексії тощо.

Водночас, незважаючи на глибоке висвітлення проблеми професійної підготовки майбутніх психологів у працях вітчизняних і зарубіжних дослідників, питання підготовки майбутніх практичних психологів до використання методик подолання посттравматичних стресових розладів у специфічних умовах воєнного стану залишається недостатньо розкритим у науковій літературі. Зазначене актуалізує потребу у створенні інтегрованої моделі підготовки фахівців, яка поєднуватиме теоретико-методологічну та практичну складові, а також визначатиме структуру, рівні професійної освіти й критерії оцінювання готовності до професійної діяльності.

Список використаних джерел

1. Кузьменко В., Гальченко В. Активізація творчого потенціалу студентів у процесі професійної підготовки. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. 2020. № 9(54). С. 98–106.

2. Матвієнко О. В., Затворнюк О. М. Професійна підготовка майбутніх психологів як психолого-педагогічна проблема. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2014. Вип. 1. С. 215–220.

3. Панок В. Професійне становлення практичних психологів: досвід і перспективи. *Психологія і суспільство*. 2013. № 3. С. 135–141.

4. Приходько Ю. О. Особистісні якості психолога як чинник його професійності. *Наукові пошуки: актуальні проблеми теорії і практики: Збірник наукових статей V Міжнародної науково-практичної конференції* (28 квітня 2017 р.). 2017. С. 122–125.

5. Рибалко Л. Дидактичні умови формування здоров'язбережувального освітнього середовища в закладах вищої освіти. *Актуальні проблеми розвитку фізичної культури спорту і туризму в сучасному суспільстві: збірник тез матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції* (27 листопада 2020 р., м. Івано-Франківськ) / Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2020. С. 32–34.

6. Рибалко Л. М., Камерілов О. Є. Рухова активність як умова здорового способу життя людини. *Оздоровчо-рекреаційна рухова активність у сучасному суспільстві: матеріали Міжнародної наук.-практ. інтернет-конференції* (м. Чернівці 10.11.2020 р.) / за ред.: Я. Б. Зорія. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2020. С. 183–185.

Є. В. Караван,
викладач кафедри фізичної культури та спорту,
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, Україна

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ СПОРТСМЕНІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В ДЮСШ

Після початку повномасштабної війни десятки тисяч українців пройшли фронт. Багато з них мають фізичні та психологічні рани, однак водночас – неоціненний досвід, силу волі та глибоке розуміння цінності свободи й державності. Інтеграція ветеранів у мирне життя – завдання державної ваги, і саме ДЮСШ можуть стати ідеальним майданчиком для такої адаптації.

Ветерани є живим прикладом мужності, рішучості та відданості Батьківщині. Вони можуть ділитися цінностями: відповідальність, витривалість, командний дух. Їхнє слово має велику вагу для молоді: це не теорія з підручника, це життєвий досвід. Ветерани можуть брати участь у:

- Проведенні уроків мужності, зустрічей і патріотичних заходів.